

Parnické vlny

Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice

www.zs-ustecka.cz

ZŠ Ústecká Česká Třebová

Nadcházející události

13. března – 18. března
Lyžařský výcvik

12. a 13. dubna
Přijímací zkoušky na SŠ

14. dubna
Velikonoční prázdniny

15. a 18. dubna
Státní svátek

20. dubna
Informační odpoledne

Oblečení se školním logem

Naše škola se rozhodla vytvořit si vlastní kolekci oblečení. O celkový vzhled hlavního loga se elektronicky hlasovalo celkem ze tří návrhů ještě před Vánoci. Nakonec s přehledem vyhrál kulatý motiv s velkým nápisem „Parník“, nad kterým se nachází menší obrázek lodi. Zájemci o oblečení si mohli vybírat nejen z mikin, triček, ale v nabídce se objevily také tašky a batohy. I barvu si kupující mohli zvolit podle svých preferencí – na výběr byla modrá, šedá, černá a bílá. Všechny tyto produkty bylo možné zakoupit přes e-shop od 5. do 19. ledna.

Napsala Natálie H., 7. B

Co v tomto čísle najdete?

- Válka na Ukrajině – máme se bát?
- Velikonoce klepou na dveře
- Co jsme už v tomto školním roce zažili?
- Na co a na koho bychom neměli zapomínat?
- Zprávy z knihovny a ze Zookoutku
- Zábava nesmí nikdy chybět

VÁLKA NA UKRAJINĚ – MÁME SE BÁT?

Jak už jsme všichni zaznamenali, Rusko ve čtvrtek 24. února 2022 vojensky napadlo Ukrajinu. Boje stále trvají díky velké houževnatosti a neuvěřitelné statečnosti místních obyvatel, kteří chrání svou zemi. Ruští vojáci každý den bombardují ukrajinská města s cílem „zachránit ruské občany před ukrajinskými nacisty“. Ukrajina však před samotným napadením byla

republika, o jejíž vládu se dělil parlament a přímo volený prezident. Žádný totalitní režim zde zavedený tedy nebyl. Rusové pouze sledují své cíle – možná obnovení Sovětského svazu(?)

Ukrajinstí i ruští diplomaté se již několikrát setkali za účelem vyjednání podmínek, a tedy i ukončení války. Zatím však shodu nenalezli.

Válka a ČR

Česká republika pomáhá Ukrajině nejen poměrně velkými finančními prostředky, ale posílá do této země i humanitární pomoc. Kromě toho k nám každý den proudí tisíce uprchlíků (především žen a dětí), kteří utíkají před válkou. Někteří z nich dorazili i do České Třebové a malí Ukrajinci už pár dní na několik hodin chodí do naší školy. Možná se časem někteří začlení i do vaší třídy. Uměli byste je ukrajinsky aspoň pozdravit?

Co bychom měli vědět

Ukrajina

Od ČR je vzdálená asi **500 km**.

Je **7,5x větší než ČR** a má 4x více obyvatel.

Hlavní město je Kyjev.

Sousedí se Slovenskem, Polskem, Moldávií, Rumunskem, Maďarskem, Běloruskem a Ruskem.

Volodymyr Zelenskyj

Je **prezident Ukrajiny** od roku 2019, bojuje v Kyjevě po boku svého lidu. Před zvolením prezidentem se živil jako herec (nejčastěji se objevoval v komediích).

Vladimir Putin

Je **prezident Ruska** od roku 2000. V 80. letech pracoval pro ruskou rozvědku KGB. V samotném Rusku omezuje demokracii, **lidé s odlišnými názory jsou zavíráni do vězení**.

Ukrajinský slovníček

Ahoj - [Pryvít]

Děkuji - [Dákuju]

Dobře - [Dóbre]

Špatně - [Pohano]

Ano – Ne - [Tak – Ni]

Jmenuji se - [Mené zváty]

Prosím - [Próšu, bud' láska]

NATO = OTAN

V Angličtině můžeme rozepsat jako *North Atlantic Treaty Organization* ve francouzštině obrácený sled písmenek odpovídá slovům *Organisation du traité de l'Atlantique nord*. Do češtiny překládáme jako **Severoatlantická aliance**.

Je to sdružení asi 30 států, které **si pomáhají v případě, když na ně někdo zaútočí**.

Spolu s USA je v této organizaci většina států Evropské unie **včetně Česka**. Ukrajina zatím mezi členy nepatří.

Evropská unie (EU)

Je pojení 27 evropských států, které se mj. snaží o mír a spolupráci mezi členskými zeměmi.

ČR se stala členem v roce 2004.

Ukrajina požádala o přijetí.

Humanitární pomoc

Jedná se o rychlou pomoc v krizi, která je potřeba především ve válce nebo při přírodních katastrofách.

V ČR ji poskytuje např. Organizace Člověk v tísni. Zajišťuje jídlo, přístřeší, pitnou vodu, léky i školní výuku.

**HUMANITÁRNÍ
POMOC
ČESKÉ REPUBLIKY**

Sankce

Znamená to trest nebo omezení. Na Rusko je teď uvaluje řada zemí.

Patří sem například zastavení obchodování s Ruskem nebo zákaz přistávání ruských letadel.

Dezinformace = fake news

Jsou lživé nebo matoucí informace, které jsou naschvál vydávány za pravdivé. Díky internetu a sociálním sítím se tyto informace rychle šíří. Jejich cílem je ovlivnit názory mezi lidmi, patří sem nejen zprávy, ale také upravené fotky.

Je nutné zprávy ověřovat z více zdrojů a nevěřit všemu,

Proč se nemusíme bát?

Čeští občané a další lidé žijící v České republice nemají důvod k obavám z rozšíření války na naše území z několika důvodů:

- Mezi Ukrajinou a Českou republikou leží další demokratická země – **Slovensko**.
- Česko (i Slovensko) je **členem jak NATO, tak i Evropské unie**. Členové obou nadnárodních organizací se mj. zavazují vzájemně si vypomáhat v případě napadení jiným státem.
- Ruský prezident Vladimir Putin podle některých názorů chce obnovit Sovětský svaz (SSSR), který v době své existence sdružoval dnešní Rusko, Ukrajinu, Bělorusko, Ázerbájdžán, Arménii a Gruzii. **Česká republika nikdy nebyla součástí Sovětského svazu.**

Proč tolik podporujeme Ukrajinu?

Ani Česká republika, případně Československo, se v historii nevyhnula několika konfliktům, kdy šlo o její samostatnost a suverenitu. Říká se, že historie se opakuje, proto pootevřeme „historické okénko“. Bližší informace jistě ráda objasní vaše dějepisárka. ☺

Jako první událost, která velmi věrně připomíná situaci na Ukrajině, byl **rok 1938**, kdy Adolf Hitler vyjednal s tehdy nejvlivnějšími a nejsilnějšími evropskými státy (Velkou Británií, Francií a Itálií) **zabrání československého pohraničí** – tzv. Sudet. Evropské mocnosti měly za to, že tímto ústupkem zachovají mír v Evropě. Podobná situace nastala **před osmi lety**, kdy **Rusko obsadilo poloostrov Krym**, který byl původně součástí Ukrajiny. Na tuto anexi světové velmoci nezareagovali.

Další událost přišla v **roce 1939**. Tehdy nacistické Německo v čele s Adolfem Hitlerem obsadilo zbytky Československa a vyhlásilo tzv. **Protectorát Čechy a Morava**. Protectorát znamená, že naše země byly „pod ochranou“ Německa a prakticky z mapy světa jako samostatný stát zcela zmizely. Na začátku konfliktu na Ukrajině šlo nejdříve o „záchranu Rusů a dalších Ukrajinců hlásících se k ruskému režimu“. Tito lidé žili především v oblasti Donbasu, kde se bojovalo už dříve. Nyní ruský prezident vyhlásil v této oblasti **dvě samostatné**

republiky – Luhanská lidová republika a Doněcká lidová republika. Oba nově vzniklé státy, které však nejsou mezinárodně schváleny, mají v čele přívržence a podporovatele Vladimira Putina.

Občas se můžeme setkat i s názory, že na Ukrajině to vypadá jako u nás v **68. roce** (1968). Tehdy jsme byli ještě součástí „Východního bloku“ – vládli u nás komunisté a jejich centrála se nacházela v Sovětském svazu. Vzhledem k tomu, že se u nás pevná ruka komunismu začala rozevírat a svítalo na lepší a svobodnější zítřky (Pražské jaro), **vrhla k nám vojska Varšavské smlouvy** (obdoba NATO v komunistickém světě). Tato vojska měla za úkol obnovit původní pevný komunistický režim, který bude opět pod kontrolou Rusů. Možná i dnes Putin cítil strach z velkého rozvolnění režimu na Ukrajině a ztrátu svého vlivu v této zemi. Ruská vojska tedy i zde mohla mít za cíl obnovit původní vliv ruského prezidenta v této zemi.

Celkově se události na Ukrajině nejčastěji připodobňují ke 2. světové válce – povšimněme si manévřů v cizích uniformách, podněcování a záškodnických akcí a v neposlední řadě propagandy spojenou s dezinformacemi!!!

Napsala Lenka Špinarová

Velikonoce klepou na dveře

Po Vánocích na nás čeká další **křesťanský svátek**, který patří mezi tzv. **pohyblivé svátky**. Znamená to, že Velikonoce se slaví vždy v neděli, která následuje po prvním jarním úplňku. Obecně se tento svátek slaví v **rozmezí od 22. března do 25. dubna**.

Pro někoho Velikonoce představují oslavu příchodu jara a probouzení přírody. Pro křesťany jsou to nejdůležitější svátky v roce. Spojují je s ukřižováním Ježíše Krista a jeho zmrtvýchvstáním. Jméno Velikonoc je odvozeno od Velké noci (noc, kdy vstal Ježíš Kristus z mrtvých). V souvislosti s těmito svátky je třeba zmínit i židovský svátek Pesach, který se slaví na počest vysvobození Židů z egyptského zajetí.

Každý den ve velikonočním/pašijovém (pašije – vyprávění o utrpení a smrti Ježíše Krista) týdnu má svůj název.

Květná neděle – poslední (tedy šestá) postní neděle (půst začíná Popeleční středou a trvá 40 dní). Podle Bible přijel Ježíš se svými učedníky do Jeruzaléma, aby oslavil Pesach (odchod Izraelitů z Egypta). Název neděle je odvozen od květů, kterými se zdobí kostely.

Modré (žluté) pondělí – představuje poslední masopustní pondělí

Šedivé úterý – uklízelo se obydlí, vymetaly se všechny nečistoty

Škaredá středa (Sazometná středa) – Bible uvádí, že Jidáš právě v tento den zradil Ježíše Krista. Podle tradice se mají vymetat komíny. A také se říká, že budete-li se mračit, pak se budete mračit každou středu po celý rok.

Zelený čtvrtek – Podle Bible se v tento den konala poslední večeře Krista. Byl při ní zatčen. Na Zelený čtvrtek se také naposledy před Velikonocemi rozezní zvony. Jejich zvuk je nahrazen řehačkami a klapačkami. Název tohoto dne je odvozen od skutečnosti, že se nosilo zelené mešní roucho. Mezi zvyky patří například brzké vstávání a omytí rosou (zabrání se nemocem), má se sníst něco zeleného.

Velký pátek – v Bibli je napsáno, že Ježíš byl souzen, odsouzen a ukřižován. Křesťané mají držet přísný půst. Říká se, že v tento den se otevírá země a vydává své poklady. Otvírá se dokonce i hora Blaník a prý je možné spatřit blanické rytíře. Dle tradice se nemá prát prádlo či pracovat na poli a v sadu. Také se nemá nic půjčovat, prodávat ani darovat.

Bílá sobota – končí půst, který trval 40 dní. Uklízí se, pečou mazance a velikonoční beránci, zdobí se vajíčka a pletou pomlázky.

Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční) – podle Bible vstal Ježíš Kristus z mrtvých. Pro křesťany se jedná o nejvýznamnější svátek roku.

Velikonoční pondělí – tento den je spojen s koledováním a poléváním vodou

Velikonoční zvyky a tradice

Mezi velmi známé a stále dodržované tradice patří:

Pletení pomlázky a koledování – chlapci a muži si upletou pomlázku z vrbových proutků, ozdobí jí stuhou a na Velikonoční pondělí vyráží koledovat. Vyšlehají dívky a ženy za doprovodu velikonočních koled.

Barvení a zdobení vajíček – existuje množství technik, jak vajíčka ozdobit. Mezi jednodušší postupy patří například barvení vajíček pomocí zakoupených barev a ozdobení obtisky, nálepkami či dalšími dekoracemi. Vajíčka je také možné pomalovat voskovkami a poté obarvit, polepit barevným papírem, ozdobit vlnou a podobně.

Velikonoční beránek – symbol beránka je velmi starý, pochází již z pohanských dob. Význam má i u Židů a křesťanů (Kristus – Beránek Boží).

Za méně známou a dodržovanou tradici lze považovat **velikonočního zajíčka**, který přináší dětem čokoládová vajíčka. Tento zvyk byl převzat z Německa.

Zkus doplnit velikonoční říkanku

Upletl jsem _____,
Je hezčí než z _____,
Všechny holky, které _____.
Navštívím a _____.
Než mi dají _____,
Vyplatím je _____.

Napsali: Lucie M., Marie Anna S. a Daniel K., 8. B

CO NOVÉHO JSME ZAŽILI?

Deváťáci na návštěvě na Střední škole automobilní v Ústí nad Orlicí

V úterý 7. 12. 2021 se obě deváté třídy vydaly na exkurzi na SŠ automobilní Ústí nad Orlicí. Autobus nás vyzvedl v 7:45 na zastávce u naší školy a odvezl nás přímo na místo.

Poté nás odvedli do auly, představili nám školu a rozdělili si nás do skupin. Naše skupina šla nejdříve na trenážery, což jsou vlastně simulátory řízení aut nebo motorek. Následně jsme se přesunuli do tělocvičny, kde byly připravené dvoukolky a o kousek dál autíčka na dálkové ovládání. Obě atrakce jsme si mohli vyzkoušet. Potom jsme šli nahoru do takové menší tělocvičny, kde nám ukazovali různé kyseliny a kapaliny, které se používají ve vozidlech. Říkali jsme si, jak je můžeme poznat a pak jsme si i drobnou poznávačku zkusili. No moc nám to nešlo.

Po skončení prohlídky školy nás autobus odvezl k dílnám. Ty jsme si prošli a venku na nás čekaly různé modely aut. Tři škodovky – dvě byly novější a jedna byla starší. Tu starší jsme si mohli vyzkoušet řídit!!! Samozřejmě jsme byli pod dohledem zkušeného instruktora. Docela jsme se pobavili, protože rozjezdy ne každému šly tak plynule, jak asi známe u rodičů a jiných dospělých. Když se všichni vystřídali, naše cesty vedly zpět k autobusu a jeli jsme zpátky ke škole.

Napsala: Natálie C., 9. B

Vánoční dílničky

Poslední školní den roku 2021 proběhly na druhém stupni „Vánoční dílničky“. Tentokrát se jednalo o alternativu k Vánočním trhům, které byly kvůli covidové situaci letos zrušené. Místo toho si každá třída vyráběla nějaké věci s vánoční tematikou. Všechny výrobky byly následně vystaveny ve 2. patře a žáci se mohli podívat,

co jejich kolegové z jiných tříd vytvořili

a jak se jim to povedlo. Na výstavce se objevily například vánoční hvězdy, svícný, sněhuláci či zdobené hrníčky. Všechny výrobky si před odchodem na vánoční prázdniny žáci zase rozebrali a odnesli domů.

Tematická hodina – Egypt

V pondělí 31. ledna 2022 jsme literatuře měli tematickou hodinu o Egyptě. Připravili jsme si kostýmy, referáty a paní učitelka Račková připravila menší test s otázkami, na které jsme odpovídali ve skupinkách, které byly předem určené. Za všechno jsme dostávali body a skupinka, která měla nejvíc bodů, dostala jedničku.

Napsala Kateřina Č., 7.A

Přednáška o pravěku

V pátek 11. 2. 2022 se ve škole uskutečnil pro nás, šestáky, projekt na téma PRAVĚK. Pan Skalický nám nejdříve povyprávěl o archeologii. Potom nám ukázal mnoho vykopávek a objevů. Zjistili

jsme, že ty vykopávky

mohou stát i několik tisíc korun! Viděli jsme také archeologickou mapu. Na závěr jsme si vyzkoušeli odlévání trilobitů a mušlí ze sádry.

Napsaly: Tereza C., Lucie H., 6.A

Mikve – divadelní představení

Mikve se odehrálo ve středu 16. února ve Východočeském divadle v Pardubicích a trvalo zhruba 3 hodiny s jednou přestávkou. Museli jsme proto po skončení představení dost spěchat, abychom stihli vlak zpátky domů a nemuseli hodinu čekat na další.

Představení bylo velice zajímavé. Já jsem to ze začátku moc nechápala, ale později už vše dávalo smysl a nebylo složité sledovat, o co v mikve jde. Mikve je vlastně taková ženská společnost, kam se ženy chodí očistit a svěřují se zde se svými problémy a starostmi. Z tohoto představení plyne velké ponaučení – lidé by se měli zajímat o druhé a neignorovat žádosti o pomoc. Myslím si, že Mikve je spíše pro starší žáky a menší děti by děj ani nepochopily.

Když jsem slyšela poprvé, že jedeme na představení Mikve, tak jsem nevěděla, co od toho mám čekat. Koukla jsem se na internet a myslela jsem si, že to bude něco s prádelnou. Po skončení jsem to samozřejmě věděla. Konec byl celkem krutý pro jednu z postav, ale jinak skončil dobře. Představení bylo zajímavé a doporučovala bych i ostatním se jet na něho podívat.

Napsala Kristýna J., 8. B

I 9. B už září v třídních mikinách

Po dlouhém čekání konečně dorazily třídní mikiny i do 9. B. Obě deváté třídy si letos zvolily černou barvu a přezdívky či jména na rukáv. Motiv se však liší. 9. B si na přední stranu vybrala hlášku: „SVĚT ZTRÁCÍ GÉNIE... Einstein umřel... Mozart umřel... Steve Jobs umřel... a mně je taky nějak blbě...“.

Napsala Lenka Špinarová

VÝZNAMNÉ DNY

12. březen – Den vstupu ČR do Severoatlantické aliance (NATO)

Česká republika je členskou zemí NATO od roku 1999, kdy se společně s Polskem a Maďarskem stala první zemí bývalého Východního bloku, která se k alianci připojila.

Z členství v NATO vyplývají pro Českou republiku četné výhody, ale souvisejí s ním i závazky, které naše země vůči NATO má. Česká republika se již dříve rozhodla, že se bude chtít podílet na společných akcích Severoatlantické aliance, což umožnilo přijetí aliančního programu Partnerství pro mír v roce 1994. V roce 1997 naše země jako první ze všech kandidátů úspěšně prošla prvním kolem vyhodnocování své připravenosti. Na summitu v Madridu bylo rozhodnuto, že NATO nabídne členství ČR, Maďarsku a Polsku, což znamenalo, že jsme okamžitě zahájili vstupní rozhovory.

Jaké výhody vyplývají pro členy NATO?

- Politická síla pro okolní svět (země disponují politickou silou, o kterou se mohou opřít).
- Nato je nejsilnější obranný systém světa, který zahrnuje 29 vyspělých zemí. Z toho pro nás plynou určité bezpečnostní záruky.
- Zvyšuje se renomé našich vojáků, profesionalizace armády.

Napsal Adam B., 8. B

28. březen – Den učitelů

Tento den je vyhlášený k poctě všech učitelů. Den, kdy se tento svátek slaví, se liší v každé zemi. Často je to na výročí významného místního učitele. V Česku a na Slovensku připadá určený den na 28. březen, kdy se narodil Jan Ámos Komenský. Den učitelů byl vyhlášen československou vládou už v roce 1955. Je to ocenění morální práce pedagogů. V tento den se každoročně vyhláší výsledky ankety Zlatý Ámos.

Existuje také Mezinárodní den učitelů, který byl stanoven v roce 1994 Organizací spojených národů na 5. října. Tehdy byla v Paříži přijata tzv. Charta učitelů, což je jeden z prvních pokusů, jak stanovit obecné principy v oblasti pedagogiky, které jsou jinak dodnes formovány převážně jednotlivými státy. Mezinárodní den učitelů ani Den učitelů nejsou zařazeny mezi tzv. významné dny v kalendáři České republiky. V roce 2011 ministerstvo školství oznámilo, že bude usilovat o zařazení Dne učitelů na jejich seznam.

Napsal Pavel V., 8. B

Máš nějakého oblíbeného učitele na škole? Nezapomeň na něho 28. března 😊

22. duben – Den Země

Den Země (Earth Day) se slaví od roku 1970, kdy ho američtí studenti uspořádali poprvé ve snaze o prosazení nových ekologických zákonů a zvýšení státního rozpočtu na ochranu životního prostředí. Od roku 1971 začala Den Země organizovat OSN. V roce 1990 se k Americe připojil i zbytek světa a 22. duben se tak stal Mezinárodním dnem Země. Od roku 1990 se Den Země slaví také v České republice. Jednou z prvních oslav byl studentský happening s Matkou Země a Blanickými rytíři, kteří byli zváni, aby pomohli Zemi od odpadů a klimatických změn.

Dnes slaví tento den víc než miliarda lidí ve více než 193 státech světa a stal se tak největším sekulárním svátkem, do kterého jsou zapojeni všichni lidé bez ohledu na původ, víru či národnost.

Město Česká Třebová a jeho odbor životního prostředí pořádá každoroční akce k tomuto dni. Při této příležitosti se mohou prezentovat školy, spolky a další.

Pro školy je možná exkurze do městské vodárny a na městskou skládku.

Napsal Josef Jan D., 8. B

23. dubna – Den knihy a autorského práva

Den knihy a autorského práva je mezinárodní akce věnovaná literatuře, psanému slovu a také právům autorů, kterou každoročně organizuje UNESCO. Světový den knihy a autorského práva nebyl na toto datum vybrán náhodně. Je to den, kdy si připomínáme výročí **úmrť Miguel de Cervantese, Williama Shakespeara a Garcilase de la Vegy**. Má povzbudit všechny lidi, především pak ty mladé, k tomu, aby objevili radost a požitek z četby. Jeho dalším cílem je obnovit a zvýšit respekt k těm, kteří přispěli značnou měrou k sociálnímu a kulturnímu rozvoji humanity. Prvotní nápad slavit tento den má svůj původ ve španělské Katalánii. Zde 23. dubna slaví svátek Jiří a daruje se růže každému, kdo si koupí knihu. Světový den knihy a autorských práv se slaví pravidelně od roku 1995 ve více než 100 zemích světa všech 6 kontinentů.

Napsala Dominika R., 8. B

ANI NA VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI BYCHOM NEMĚLI ZAPOMÍNAT!

Emil Holub (* 7. 10. 1847 – † 21. 2. 1902)

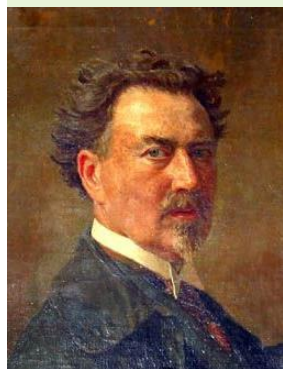
Emil Holub byl český lékař, cestovatel, kartograf a etnograf v Africe. Narodil se v Holicích v rodině lékaře Františka Holuba. Emil chtěl studovat přírodní vědy a archeologii, ale na přání otce vystudoval lékařskou fakultu na Karlo-Ferdinandově univerzitě.

V květnu roku 1872 odjel na svou první cestu do jižní Afriky. Zde začal pracovat jako lékař v evropských rodinách. O rok později vyrazil na druhou vědeckou výpravu se zaměřením na sbírku etnografických materiálů. Na třetí expedici se vydal v roce 1875, při níž podnikl cestu k řece Zambezi a zpracoval první detailní mapu oblasti Viktoriiných vodopádů.

Ta však neskončila příliš šťastně, neboť Holub i s domorodým doprovodem ztroskotal v peřejích, kde se utopily jeho sbírky, cestovní deníky i několik domorodých veslařů. Po návratu začal přednášet po celém území Rakouska-Uherska a psal vědecké články. Napsal a vydal první knižní popis Viktoriiných vodopádů, vydaný anglicky. Letos uběhlo 120 let od jeho smrti.

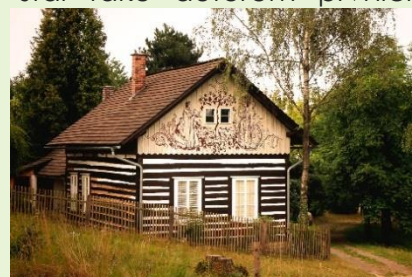
Napsala Kateřina G., 8. B

Max Švabinský (* 17. 9. 1973 – † 10. 2. 1962)

Max Švabinský je jeden z nejvýznamnějších českých umělců 20. století. Byl obdivován pro svou neobyčejnou kreslířskou zručnost a rozmanitost grafických technik – věnoval se olejomalbě, perokresbě, litografii, mozaice, akvarelu, mezzotintu, leptu, pastelů, dřevorytu, vitrážím, kresbě suchou jehlou, hrudkou, černou křídou, tužkou nebo uhlem. Kromě několika obrazů (nejznámější je olejomalba Chudý kraj) se stal také autorem prvních československých bankovek.

Nám by ale Max Švabinský neměl být zcela cizí – žil v Kozlově, kde dodnes stojí jeho malovaná chaloupka. Při příležitosti Noci muzeí je toto obydlí otevřeno veřejnosti. Letos uplynulo 60 let od jeho smrti.

Tip na výlet: Vyraz o víkendu s kamarády nebo s rodinou do Kozlova navštívit chaloupku Maxe Švabinského s krásným malovaným šítem. Poté si můžete dát občerstvení v Chatě Maxe Švabinského kousek od rozhledny.

Jean-François Champollion (* 23. 12. 1790 – † 4. 3. 1832)

Jméno Champolliona je známo mezi archeology a odborníky na egyptologii, za jejíhož zakladatele je považován, dokonce bývá nazýván „otcem egyptologie“. Rovněž se má za to, že z tzv. Rosettské desky rozluštil hieroglyfy a tím dal klíč dalším vědcům ke zkoumání starobylých egyptských nápisů a papyrů. (Slovo „hieroglyf“ znamená v podstatě „posvátný vyrytý znak“, což označuje, že tento druh písma byl starými Egypťany považován za posvátný.) Samotnou Rosettskou desku našel při Napoleonově tažení do Egypta, jehož výpravy se jako vědec zúčastnil.

Letos uplynulo 190 let od jeho úmrtí.

František Matouš Klácel (* 7. 4. 1808 – † 17. 3. 1882)

František Matouš Klácel byl filozof, publicista, národní buditel a katolický kněz, který se narodil v České Třebové a dále působil v Brně. Je znám nejen pod svým skutečným jménem – **František Matouš Klácel**, ale používal také mnoho pseudonymů jako Ladimír Klácel, J. P. Jordan, Fr. Třebovský nebo Matouš Klácel. Přátelil se se spisovatelkou Boženou Němcovou, kterou i do České Třebové pozval (na restauraci Na Horách najdeš pamětní desku o jejím pobytu). V roce 1869 odplul do Ameriky, kde se věnoval šíření svých myšlenek a psaní dalších filozofických spisů. Jeho myšlenky ale zůstaly v nové zemi nepochopeny a František Matouš Klácel se ocitl na okraji bídy. Díky Františkovi Záleskému mohl Klácel dožít v klidných podmínkách. Letos uplyne 140 let od jeho smrti.

Všímej si památek okolo sebe! Až půjdeš na Staré náměstí, všimni si na domu naproti kostelu sv. Jakuba pamětní desku věnovanou právě tomuto českému rodákovi.

Jaké knižní novinky bychom mohli doporučit?

Velmi poutavý příběh nabízí Alva Delainera ve své knize **Dopisy na konec světa**. Formou jednostranné korespondence adresovanou již zemřelým světoznámým hvězdám, jako jsou např. Jim Morrison, Kurt Cobain nebo Heath Ledger, se dozvídáme napínavý příběh Laurel. Ta se svým psaním vyrovnává se svou minulostí i se současnými problémy.

Narazil jsi na nějakou zajímavou knihu, kterou bys rád dál doporučil ostatním? Sem s ní! Napiš o ní pár vět a pošli je na lenka.spinarova@zs-ustecka.cz.

Nové přírůstky v Zookoutku

Od Vánoc se v Zookoutku událo mnoho novinek, popořadě si je představíme.

Každý týden se tam stále střídají třídy, které tam uklízí a starají se naše mazlíčky.

V době výměny protipožárních dveří ve škole nám osmáci (ti čtyřnozí) přichystali nemilé překvapení – rozkousali své klece a vydali se na průzkum

2. patra! Dalo nám to pěknou honičku je znovu pochytat a ubytovat je do nových klecí.

Už pár dní se těšíme z dalšího přírůstku v našem Zookoutku – narodily se tentokrát křečkovi džungarskému. Přibyla také dvě morčata, která se narodila Jahůdce.

Každý den se kontroluje, jestli všichni mají dostatek jídla a pití. Služba doplňuje čerstvé ovoce a zeleninu. Když je potřeba nebo když už docela klec začíná nevábně vonět, žáci ji vyčistí a zapíší tuto výměnu do kalendáře na nástěnce u Zookoutku. To nám slouží pro lepší přehled.

Napsala Daniela V., 8. B

ÚSPĚCHY NAŠICH ŽÁKŮ

Olympiáda v zeměpise

Ve čtvrtek 20. ledna na naší škole proběhlo školní kolo olympiády v zeměpise. Zúčastnilo se celkem 12 soutěžících ve dvou kategoriích – 8. a 9. třídy.

Nejlepšího výsledku v kategorii 8. tříd dosáhl **Václav Beran** z 8. B s téměř desetibodovým náskokem před ostatními zúčastněnými! V kategorii 9. tříd zvítězil **Martin Kadlečík** z 9. A.

Oba dva nás budou reprezentovat v okresním kole zeměpisné olympiády.

Kategorie C – 8. třídy			
1.	Václav Beran	8. B	26 bodů
2.	Jan Vávra	8. A	17,5 bodů
3.	Robin Drvoštěp	8. A	13 bodů

Kategorie D – 9. třídy		
Martin Kadlečík	9. A	25,5 bodů
Lukáš Rohal	9. B	23 bodů
Jonáš Škop	9. A	22,5 bodů

Olympiáda v českém jazyce

Ve středu 2. 2. 2022 proběhla olympiáda v českém jazyce, které se zúčastnilo celkem 31 žáků z osmých a devátých tříd.

Olympiáda byla rozdělena do dvou částí – první se zaměřovala na mluvnici, v té druhé žáci psali slohovou práci na téma *U nás na náměstí/na návsi*.

Nejlépe si s úkoly poradila **Petra Pirklová** z 9. B, která získala obdivuhodných 47 bodů z celkových 50, a umístila se tedy na 1. místě.

Stříbrnou příčku obsadily dvě žákyně z 9. B – **Lucie Galbová** a **Karolína Štantejská**, které shodně získaly 42 bodů.

V závěsu za uvedenými dívkami se umístila na 3. pozici **Alena Štěpánová** opět z 9. B. Letošní olympiáda byla velmi vyrovnaná, několik dalších soutěžících získalo shodný počet bodů, a umístili se tedy na dělených místech v závěrečném hodnocení.

	Jméno	Třída	Body – mluvnice	Body – sloh	Body celkem
1.	Petra Pirklová	9. B	27	20	47
2.	Lucie Galbová	9. B	24	18	42
	Karolína Štantejská	9. B	22	20	42
3.	Alena Štěpánová	9. B	21	20	41

Všechny čtyři dívky z 9. B postupují do okresního kola, které se bude konat 29. 3. 2022 v Ústí nad Orlicí. Budeme jim držet pěsti, ať svůj skvělý výkon ze školního kola zopakují i v tom okresním!!!

Napsala: Lenka Špinarová

Olympiáda v německém jazyce

Ve středu 2.2.2022 se konalo školní kolo olympiády v německém jazyce. Němčina se vyučuje v 8. a 9. třídě II. stupně ZŠ jako volitelný předmět. Školního kola se zúčastnily dvě žákyně 9. tříd,

které změřily své síly ve 4 částech zahrnujících poslechové i konverzační dovednosti a znalost slovní zásoby. Obě účastnice, **Lucie Galbová i Petra Pirklová**, prokázaly velmi vyrovnané znalosti a se shodným bodovým hodnocením byly doporučeny pro účast v okresním kole olympiády. Blahopřejeme!

Za povšimnutí stojí zajímavá spojení – datum – **2. 2. 2022**, němčinu se učí **2** roky, zúčastnily se **2** žákyně a postupují obě **2**, jejich výkony hodnotily **2** vyučující německého jazyka. Všechna tato spojení pro holky byla šťastným znamením do **2.** kola, tedy do okresního klání. Zde se vyznamenala **Petra Pirklová**, která obsadila **2. místo a pokračuje dále do krajského**. To se bude konat na začátku dubna.

Napsala: Pavla Skopalová

Dějepisná olympiáda

Ve čtvrtek 10. 2. 2022 se uskutečnil 51. ročník olympiády v dějepise, na kterou se přihlásilo celkem 21 žáků z osmých a především z devátých tříd. Letošním tématem byla „*Šlechta v proměnách času*“. Žáci řešili celkem 15 úkolů různého zaměření – od popisu obrázků, přes porozumění textu až po úlohy zaměřené na obecné historické znalosti. Nejlépe se dařilo **Janu Josefu Drašnarovi** z 8. B, který získal 50 bodů z celkových 60. O bod méně získal **Václav Beran** také z 8. B, který tak obsadil 2. místo. Pomyslnou bronzovou medaili si mezi sebe rozdělili celkem tři žáci – **Kateřina Mikulová** z 8. A, **Jan Vávra** z 8. A a **Martin Kadlečík** z 9. A.

Výsledková listina dějepisné olympiády

Pořadí	Jméno	Body	Třída
1.	Drašnar Josef Jan	50	8. B
2.	Beran Václav	49	8. B
3.-5.	Mikulová Kateřina	45	8. A
	Kadlečík Martin	45	9. A
	Vávra Jan	45	8. A
6.-8.	Pirklová Petra	44	9. B
	Regmanová Eliška	44	8. A
	Ruhál Lukáš	44	9. B
9.	Rezníčková Dora	41	9. A
10.-11.	Hrušková Anna	38	8. A
	Hermanová Nicole	38	9. A
12.-15.	Jamů Karel	37	9. B
	Cinčová Natálie	37	9. B
	Škop Janáš	37	9. A
	Špatek Patrik	37	9. B
16.	Baltarová Karla	35	9. A
17.-18.	Švanda Matyáš	34	9. A
	Kolářová Karolína	34	9. A
19.-20.	Adamková Tereza	32	9. B
	Štěpánková Alena	32	9. B
21.	Borková Johanka	30	9. B

DIPLOM
ZA 1. MÍSTO VE ŠKOLNÍM KOLE
DĚJEPISNÉ OLIMPIÁDY
PRO
Josefa Jana Drašnara

	Jméno	Třída	Body
1.	Josef Jan Drašnar	8. B	50
2.	Václav Beran	8. B	49
3.	Kateřina Mikulová	8. A	45
	Martin Kadlečík	9. A	45
	Jan Vávra	8. A	45

Všem žákům na 1. – 3. místě gratulujeme a Honzovi budeme držet pěsti v okresním kole.

Napsala: Lenka Špinarová

Dunajský umělec

V prvním čísle našeho časopisu jsme informovali, že se naši žáci 7., 8. a 9. tříd zapojili do mezinárodní soutěže **Dunajský umělec**. V té jsme uspěli ve dvou kategoriích – Artwork a Mapa, a postoupili jsme do mezinárodního kola.

Vyhlášení výsledků mezinárodního kola proběhlo 8. března přes internetovou aplikaci ZOOM. Nikdo z České republiky se bohužel neumístil. I tak byla účast v mezinárodním kole považovaná za velký úspěch.

Kategorii Artwork vyhrálo za juniory Německo a za starší žáky (teen) Rumunsko. Kategorii Mapy ovládli za juniory Bulhaři a za kategorii teen Němci.

Napsala Daniela V., 9. B

ZÁBAVY NENÍ NIKDY DOST

Doplň slovo z tajenky: Ve škole dostávám hodně čtyřek, přestože všechny otázky již znám _____.

- 19-1. Hroznovité květenství.
- 20-2. Jméno spisovatele Maye.
- 21-3. Mládě černého ptáka.
- 22-4. Či.
- 23-5. Obyvatel Kurdistánu.
- 24-6. Pomluva.
- 19-7. Bývalý polský fotbalista.
- 25-8. Larva.
- 19-9. Lišty
- 20-10. Mykací stroj.
- 21-11. Černí ptáčci.
- 23-12. Cyklus přednášek.
- 21-13. Nářadí na sekání trávy.
- 25-14. Strašidlo z pekla.
- 20-15. Směs koření.
- 24-16. Český herec.
- 24-17. Druh javoru.
- 22-18. Obloha.
- POMŮCKA: Klem, Lato.

**ZLATÝ
ÁMOS**

Vítězka ankety parnický Zlatý Ámos

Ocenění Zlatý Ámos se v České Třebové uděluje již několik let nejlepším učitelům na jednotlivých třebovských školách při příležitosti oslav Dne učitelů. V minulosti se zlatým Ámosem na naší škole stal např. Stanislav Beneš nebo Hana Frühaufová.

O letošním výherci Zlatého Ámose na naší škole se rozhodlo hlasováním, do kterého letos zasáhli nejen učitelé, ale i žáci 2. stupně. Nakonec vyhrála **Martina Drymlová**, která je třídní učitelkou 3. B. Slavnostní předávání ceny proběhne ve čtvrtek 31. 3. 2022.

Správná řešení: 1) ozvěna, 2) jáma, 3) vlastní jméno, 4) díra, 5) popel, 6) mapa

Zpracovali: Václav B. a Aneta L., 8. B

Vejde pán do obchodu a zeptá se: „Nemáte náhodou maso?“
A pán odpoví: „Ne, my nemáme ryby. Obchod, ve kterém nemají maso, je hned naproti.“

Brit na návštěvě Moskvy slyší z tlampačů propagandu: „Ve východním bloku má každý dost toho, co právě potřebuje.“
Brit vejde do řeznictví, rozhlédne se kolem po výloze, po zboží a pronese: „No, maso dnes zřejmě nikdo nepotřebuje.“

Rus navštíví Američana u něho doma a stěžuje si: „Vaše rádio je rozbité.“ „Proč máte ten pocit?“ zeptá se Američan. „Před chvílí tam nějaký člověk říkal svůj názor.“

Hádej, hádej, hádači!

1) Mluvíím bez úst a slyším bez uší. Nemám tělo, ale ožívám hlasem. Kdo jsem?

2) Když mne ubíráte, rostu. Když mi přidáváte, zmenšuji se. Kdo jsem?

3) Patří ti to, ale tvoji přátelé to používají víc než ty. Víš co to je?

4) Máš-li mne v kapse, nemůžeš tam mít nic jiného. Kdo jsem?

5) Jsem ze dřeva a papíru, spálit mne však nemůžeš. Kdo jsem?

6) Mám města, ale ne domy. Mám hory, ale ne stromy. Mám řeky, ale ne ryby, kdo jsem?